

פרשת בהר

וחי אחיך עמך (כה, לו)

הנה שנינו בגמרא (ב"מ סב, א) ורבי יוחנן האי "וחי אחיך עמך" מאי עביד ליה, מבעי ליה לכדתניא שנים שהיו מהלכין בדרך וביד אחד מהן קיתון של מים אם שותין שניהם מתים, ואם שותה אחד מהן מגיע לישוב וכו', עד שבא רבי עקיבא ולימד "וחי אחיך עמך" חייך קודמים לחיי חבירך.

ותמוה הוא דהא לגבי עבד דרשו חז"ל (קידושין כ, א) על הפסוק (דברים טו, טז) "כי טוב לו עמך" עמך במאכל ועמך במשתה שלא תהא אתה אוכל פת נקיה והוא אוכל פת קיבר וכו', הרי שאדרבה לשון "עמך" מורה שהלה קודם.

ברם, לגבי עבד הרי האדון חייב על עבדו ואין העבד מצווה על רבו, לכך צריך האדון לתת הפת לעבד. משא"כ כאן הרי כמו שהוא מחוייב על חבירו כך גם חבירו מחוייב עליו, ואם יתן המים לחבירו יצטרך חבירו להחזירו לו וא"כ אין לדבר סוף, לכן קבע ר"ע שישתה הוא ראשון מפני ש"חייך קודמין".